

Obyvatelné byty na území Čech a Moravy v roce 1948 a 1989

Zveřejnění dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).

Žadatel požádal o poskytnutí následující informace:

- 1) Počet všech obyvatelných bytů na území Čech a Moravy v roce 1948 v bytových domech – rozdělení podle kategorií bytů např. I., II., III., IV. kategorie
- 2) Počet všech obyvatelných bytů na území Čech a Moravy v roce 1989 v bytových domech – rozdělení podle kategorií bytů např. I., II., III., IV. kategorie
- 3) Přehled kategorie bytů – např. I., II., III., IV. kategorie a rozdíly mezi nimi

Odpověď:

Po posouzení obsahu výše specifikované žádosti Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) sdělilo k žádosti následující:

K Vašemu dotazu sdělujeme, že MMR nedisponuje historickými daty o bytovém fondu na území Česka. Uvedená data sbírá v akci Sčítání lidu, domů a bytů Český statistický úřad, doporučujeme se pro podrobnější data obrátit přímo na ně.

Některá tato data je možné také nalézt v ročence SLDB z roku 1991 https://csu.gov.cz/docs/107516/b690e1b8-3983-e4cd-5b49-fd542986ad00/2501_10.pdf?version=1.0 – viz výňatek níže.

Další možností k získání informací o historickém stavu bytového fondu je Historický atlas obyvatelstva českých zemí výzkumného týmu Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy (Ouředníček a kol. 2017), popřípadě můžete některé informace nalézt na stránkách projektu: <https://www.atlasobyvatelstva.cz/cs/historie> – mapové výstupy 9.1 a 9.2.

K samotným kategoriím bytového fondu lze uvést následující:

Kategorizace bytů spadala pod MMR pouze krátce v letech 2000 až 2006. Jednotná kategorizace byla zavedena v souvislosti s občanským zákoníkem v roce 1964 vyhláškou Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 60/1964 Sb., o úhradě za užívání bytu a za služby spojené s užíváním bytu:

- I. – byty s ústředním (dálkovým) vytápěním a s úplným nebo částečným základním příslušenstvím,
- II. – byty bez ústředního (dálkového) vytápění a s úplným základním příslušenstvím, a byty se společným základním příslušenstvím, jsou-li ústředně (dálkově) vytápěny
- III. – byty bez ústředního (dálkového) vytápění a s částečným základním příslušenstvím v bytě pod uzavřením,
- IV. – byty bez ústředního (dálkového) vytápění a bez základního příslušenství nebo se společným základním příslušenstvím.

Rozdělení bytů do kategorií sloužilo i k regulaci nájemného do roku 2000 podle vyhlášky ministerstva financí č. 176/1993 Sb.,

I.: obytné místnosti přímo vytápěny ústředním vytápěním, byt má základní příslušenství,

II.: a) bez ústředního vytápění a se základním příslušenstvím,

b) s ústředním vytápěním a s částečným nebo společným základním příslušenstvím,

III.: a) bez ústředního vytápění a s částečným základním příslušenstvím,

b) s ústředním vytápěním a bez základního příslušenství,

IV.: bez ústředního vytápění a bez základního příslušenství nebo se společným základním příslušenstvím.

Vyhláška č. 176/1993 Sb. byla zrušena nálezem ústavního soudu č. 231/2000 Sb. na návrh skupiny senátorů, protože zákonem č. 135/1994 Sb. zaniklo zákonné zmocnění, na jehož základě byla vydána.

Kategorizace bytů byla zrušena na základě účinnosti zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně občanského zákoníku, a to s účinností od 1. 4. 2006.